

МІКРОБІОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПЕРЕБИГУ ГОСТРИХ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ У ДОРΟΣЛИХ

Холодило О. В.

Науковий керівник – д-р мед. наук Каплін М. М.

Сумський державний університет,

кафедра гігієни та екології з курсом мікробіології, вірусології та імунології

За даними ВООЗ, переважна більшість хвороб і так званих межових станів здоров'я зумовлена стресами та забрудненням довкілля, продуктів харчування і питної води фізичними, хімічними та біологічними чинниками. Збудники інфекційних та паразитарних хвороб дедалі швидше поширюються серед людського населення. За таких умов інфекційний процес можуть спричинити не лише персистуючі патогени, а й навіть умовно-патогенні організми, які живуть у кишечнику.

В дослідження було включено 45 хворих на ГКІ в віці від 19 до 85 років, з них 29 жінок та 16 чоловіків госпіталізованих в обласну інфекційну клінічну лікарню м. Суми з 01.07.13. по 30.09.13 та з 08.01.14 по 05.03.14. Проводилися визначення стану мікробіоценозу у випорожненнях за загальноприйнятою стандартною методикою та визначення вірусів в копрофільтратах за допомогою швидких тестів (r-biopharm, виробництво Німеччина). Матеріал тестувався на наявність норовірусів, ротавірусів та аденовірусів. Загалом розшифровано 71,1 % (32 випадки) ГКІ. Не встановлено етіологічної причини в 13 випадків (28,9 %).

При обстеженні хворих бактеріологічними методами патогенні мікроорганізми були виділені у 25 % (8 хворих), з них у 7 хворих було виділено *Salmonella spp.*, в переважній більшості в монокультурі, що складає 21,87 % (4 випадки), а також в асоціаціях з УПБ в 3,13 % (1 випадок), та в асоціаціях з УПБ та вірусами в 6,25 % (2 випадки).

Також був 1 випадок (3,13 %) виявлення ЕПКП. Часткова доля умовно-патогенних збудників склала 60,56 % (всього 43 виділених культури) – переважно в мікстах з іншими УПБ, патогенними мікроорганізмами та вірусами. В 9 випадках (28,12 %) виділені монокультури – 15,63 % (5 культур) *Klebsiella spp.*, а також інші УПБ, часткова доля яких склала по 3,13 %: *Proteus spp.*, *Pseudomonas spp.*, *Staphylococcus spp.*, *Candida spp.* Серед розшифрованих ГКІ переважали такі УПБ в мікстах: *Klebsiella spp.* + інші УПБ – 18,75 %, *Staphylococcus spp.* в асоціаціях – також 18,75 %, інші, такі як *Pseudomonas spp.* + *Candida spp.* склали 9,37 %, разом з тим, міксти УПБ з УПБ (*Enterobacter spp.* + *Citrobacter spp.*) теж склали 9,37 %. При вірусологічних дослідженнях у обстежених виявлено: норовіруси – 5 випадків (15,63 % серед розшифрованих), серед них в асоціаціях з патогенними та УП бактеріями – 4 випадки; ротавіруси було знайдено у 3 осіб (9,37 %), серед яких в 2 випадках в асоціаціях з ЕП та УП мікроорганізмами.

Цікавим виявився той факт, що в етіологічній структурі розшифрованих ГКІ при аналізі структури виявлених асоціацій переважають бактеріальні збудники УПБ + УПБ 34,37 % (11 випадків), на другому місці в рівних часткових долях бактеріально-вірусні: ЕПБ + вірус 9,37 % (3 випадки), та УПБ + вірус 9,37 % (3 випадки).

Важливу роль в захисті від патогенних бактерій відіграє нормальна мікрофлора. При визначенні показників мікробіоценозу товстої кишки хворих на ГКІ спостерігається наступна тенденція: в 82,2 % випадків серед обстежених виявлено значне зменшення представників нормобіоти < 10⁷ КУО (*Lactobacillus spp.*, *Bifidobacterium spp.*, та інш.) та одночасно збільшення кількісного та якісного складу представників умовно-патогенних бактерій до > 10⁵ КУО, та поява бактеріальних асоціацій (мікстів), які складаються з представників УПБ, УПБ та грибів роду *Candida*, УПБ + ЕПБ та бактеріально-вірусних асоціацій.

Таким чином, дієвим фактом на цей час є зростання ролі умовно-патогенних мікроорганізмів у виникненні гострих кишкових захворювань серед населення і на сьогодні діагностика ГКІ лишається однією з актуальних проблем системи охорони здоров'я.